

แบบเสนอขออนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาเอก (ฉบับเต็ม)

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา

ระดับปริญญาเอก วิทยานิพนธ์ แบบ 1.1 ...48...หน่วยกิต แบบ 2.1หน่วยกิต

เข้าศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2/2562 พันสภาพ ภาคการศึกษาที่ 2/2567

สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การพัฒนาท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 3. พัฒนาสิ่งแวดล้อม

ชื่อ-สกุล รหัสประจำตัว	หัวข้อโดยย่อ (Concept Paper)	ข้อมูลเพิ่มเติม
นายประเสริฐ เหล่าบุศณันต์ 62G74740102	ชื่อเรื่องภาษาไทย รูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี	1. กรรมการที่ปรึกษา ชื่อ ผศ.ดร.สุวารี ศรีปุณะ ประธาน ชื่อ ดร.ประภาพร ชูลีลัง กรรมการ ชื่อ ดร.ผมหอม เชิดโกทา กรรมการ
	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ Model for Promoting Residuals Management with Active Aging towards Green Economy by the Collaboration of the Elderly School with Multilateral	2. นักศึกษาลงชื่อ <u>ประเสริฐ</u> (นายประเสริฐ เหล่าบุศณันต์)/...../.....
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากขยะเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยและเป็นปัญหาเรื้อรังมานาน การแก้ไขปัญหาด้วยรูปแบบต่าง ๆ มีให้เห็นมากมาย แต่เป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ จึงส่งผลให้ปริมาณขยะยิ่งเพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดมลพิษทั้งทางน้ำ ดิน และอากาศ และส่งผลเสียต่อสุขภาพของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการสำรวจข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษ พบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี 2563 มีมากถึง 25.37 ล้านตัน โดยปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้มีเพียง 8.36 ล้านตัน และมีปริมาณขยะอีก 12.12 ล้านตัน ที่เป็นขยะตกค้างและขยะที่ถูกกำจัดอย่างไม่ถูกต้อง (กรมควบคุมมลพิษ, 2563) นอกจากนี้ อัตราการผลิตขยะต่อคนต่อวันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วง 5-10 ปีที่ผ่านมา ประกอบกับการจัดการคัดแยกขยะและนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงทำให้เกิดการตกค้างของขยะมูลฝอยจำนวนมากทั้งในพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบท การนำของเหลือใช้ประเภทพลาสติก กระดาษ ยาง เศษผ้า หรือโลหะ ที่ผ่านการใช้งานแล้ว หรือเหลือจากความต้องการ โดยไม่มีความจำเป็นต้องใช้งานอีกแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการลดปริมาณขยะให้น้อยลงได้อย่างประสบความสำเร็จ และเป็นที่หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือ	3. ประธานที่ปรึกษาลงชื่อ <u>สุวารี</u> (ผศ.ดร.สุวารี ศรีปุณะ) <u>ส. / ส.อ. / 66</u>
		4. ประธานหลักสูตรลงชื่อ <u>สุวารี</u> (ผศ.ดร.สุวารี ศรีปุณะ) <u>ส. / ส.อ. / 66</u>

ลงชื่อ.....สุวารี.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วันที่ ส. / ส.อ. / 66

เอกชน ต่างก็รณรงค์การลดปริมาณขยะโดยนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เพื่อลดปัญหามลพิษและให้รุ่นลูกหลานได้ดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น กลุ่มคนต่าง ๆ ในชุมชนควรเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วม จากโครงสร้างประชากรของประเทศไทยในปัจจุบัน พบว่าประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยในปี 2563 มีรายงานว่ามีจำนวนประชากรผู้สูงอายุมากถึงร้อยละ 16.73 (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2563) และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในจำนวนผู้สูงอายุเหล่านี้ ส่วนหนึ่งเป็นผู้สูงอายุที่มีภาวะพหุพลัง (Active Aging) ซึ่งเป็นยอมรับของสังคมและสามารถสร้างประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมได้ โดยผู้สูงอายุที่มีภาวะพหุพลังเหล่านี้พบได้ในโรงเรียนผู้สูงอายุทั่วประเทศที่จัดตั้งขึ้นโดยภาครัฐ การเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพหุพลังแสดงออกถึงบทบาทในการมีส่วนร่วมและดำเนินกิจกรรมในชุมชน จึงเป็นการส่งเสริมสุขภาพที่ดีแก่ผู้สูงอายุด้วยผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ โดยเฉพาะด้านภูมิปัญญาเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชน อาทิ ภูมิปัญญาด้านเกษตรอินทรีย์ การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจากเศษผักผลไม้แทนการใช้สารเคมี ภูมิปัญญาด้านการเย็บปักถักร้อย/ประดิษฐ์สิ่งของเหลือใช้ โดยนำขยะมาประดิษฐ์ดอกไม้เพื่อสร้างอาชีพ ส่งผลให้ผู้สูงอายุได้รับการยอมรับว่าตนเองมีคุณค่าและเป็นความภาคภูมิใจของตนเอง อย่างไรก็ตามการแสดงออกของผู้สูงอายุที่มีภาวะพหุพลังนี้ยังคงมีรูปแบบจำกัด ตามหลักสูตรของโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยมิได้มีผลต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนอย่างที่ควร

จังหวัดนครนายก มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ (60 ปี ขึ้นไป) 52,373 คน ในปี 2560 หรือคิดเป็นร้อยละ 20.14 ของประชากรทั้งหมดของจังหวัด (ประชากร 260,081 คน) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจังหวัดนครนายกได้เป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ตามคำจำกัดความขององค์การสหประชาชาติ และมีโรงเรียนผู้สูงอายุจำนวน 18 แห่งในปี 2564 ใน 4 อำเภอ คือ อำเภอปากพลี อำเภอเมืองนครนายก อำเภอบ้านนา และอำเภอองครักษ์ โดยมีนักเรียนผู้สูงอายุทั้งหมด 956 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครนายก)

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างพลังทางสังคม โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่สามารถช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม ช่วยจัดการสิ่งแวดล้อมโดยพึ่งตนเองได้ แต่ไม่ได้มีการนำพหุพลังของผู้สูงอายุมาใช้ ดังนั้นองค์กรต่าง ๆ จึงควรเข้ามาสนับสนุนความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสแสดงศักยภาพในการช่วยแก้ไขปัญหาล่าช้า นอกจากนี้ยังเชื่อมโยงประเด็นสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่ 17 ในเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน และการคงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุล (สุวรรณีย์ ศรีบุญนะ, 2562)

จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่าผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุบางโรงเรียนมีกิจกรรมการแปรรูปของเหลือใช้อยู่บ้าง แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้ใช้ความสามารถของผู้สูงอายุในการจัดการของเหลือใช้เพื่อช่วยสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้นอย่างเต็มกำลัง เนื่องจากขาดการส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง ต่อเนื่องและเป็นระบบ จากการที่ผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนผู้สูงอายุหลายแห่ง จึงไม่มีความเห็นร่วมกันว่าควรศึกษาการใช้พหุพลังของผู้สูงอายุให้เต็มความสามารถในการมีบทบาทจัดการของเหลือใช้ในครัวเรือนและชุมชนโดยใช้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนผู้สูงอายุกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในเขตบริการและนอกเขต

	<p>บริการของโรงเรียนผู้สูงอายุควรเป็นอย่างไร เพื่อให้ได้องค์ความรู้และต้นแบบในการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุชุมชนเศรษฐกิจสีเขียว โดยการส่งเสริมของพหุภาคีที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน องค์ความรู้ที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมและการเตรียมการรองรับการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุของสังคมไทยอย่างเต็มรูปแบบต่อไป</p>	
	<p>คำถามการวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ของเหลือใช้ในชุมชนภายใต้เขตบริการของโรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดนครนายก มีปัญหาด้านใด มากน้อยเพียงใด และสภาพการส่งเสริมผู้สูงอายุจัดการของเหลือใช้โดยโรงเรียนผู้สูงอายุมีการดำเนินการอย่างไร 2. ผู้สูงอายุมีความต้องการในการใช้พลังพลังจัดการของเหลือใช้ด้านใด มากน้อยเพียงใด และแนวทางส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี ควรเป็นอย่างไร 3. รูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี ควรเป็นอย่างไร 4. ผลการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี เกิดผลด้านใด อย่างไร และผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจเพียงใด 	
	<p>วัตถุประสงค์การวิจัย</p> <p>การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อศึกษาปัญหาของเหลือใช้ในชุมชนภายใต้เขตบริการของโรงเรียนผู้สูงอายุ และสภาพการส่งเสริมผู้สูงอายุจัดการของเหลือใช้โดยโรงเรียนผู้สูงอายุ 2. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุในการใช้พลังพลังจัดการของเหลือใช้และแนวทางส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี 3. เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี 4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี 	
	<p>สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สูงอายุที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความต้องการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังผู้สูงอายุเศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคีแตกต่างกัน 2. รูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับ พหุภาคี มีความสอดคล้องเหมาะสมทุกรายการ 3. ผู้สูงอายุที่ร่วมปฏิบัติการมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของพหุภาคี แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล 4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของตัวแทนองค์กรภาคีที่ร่วมส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียว ไม่แตกต่างกัน 	

<p>ข้อจำกัดการวิจัย (ถ้ามี)</p> <p>.....</p>	
<p>แนวคิดที่เกี่ยวข้องในการวิจัยและกรอบแนวคิด (แนบท้าย)</p> <p>1) แนวคิดการจัดการของเหลือใช้</p> <p>ของเหลือใช้ หมายถึง สิ่งของหรือวัสดุประเภทพลาสติก ผ้า และโลหะ ที่ผ่านการใช้งาน หรือเหลือจากความต้องการ ไม่มีความจำเป็นที่ต้องการจะใช้อีกต่อไป เช่น ขวดน้ำพลาสติก เศษผ้า หรือกระป๋องอลูมิเนียม เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของขยะมูลฝอย (กรมควบคุมมลพิษ, 2563) และตามหลักการจัดการขยะมูลฝอยจากต้นทางประกอบด้วยหลัก 3Rs ซึ่งเป็นแนวคิดและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า สามารถช่วยลดปริมาณขยะให้น้อยลง โดยการลดการใช้ (Reduce) ทำให้ปริมาณขยะลดน้อยลง การนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) เป็นการนำวัสดุอย่างคุ้มค่าที่สุดก่อนที่จะทิ้งไป เช่น การนำบรรจุภัณฑ์มาใช้ซ้ำ และการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ โดยนำมาแปรรูปหรือผ่านกรรมวิธีต่าง (Recycle) (สุทธิพุมภิญโญ และเสาวลักษณ์ กุ้เจริญประสิทธิ์, 2560) แนวทางจัดการของเหลือใช้สามารถใช้หลักการของ อัปไซคลิง (Upcycling) ได้ ซึ่ง Braungart และ McDonough (2002) ได้กล่าวว่าเป็นการนำวัสดุที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้แล้วมาทำให้มีมูลค่าหรือใช้ได้ดีกว่าเดิม ทำให้ผลิตภัณฑ์เก่ามีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ไม่ใช่น้อยลงเหมือนการรีไซเคิล เช่นเดียวกับกับ สิ่ง อินทรชูด (Intrachoot, 2013) ที่ให้ความหมายของการอัปไซคลิงไว้ว่าคือ กระบวนการแปลงสภาพวัสดุเหลือใช้หรือการทำวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถใช้งานได้ตามหน้าที่เดิมให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณภาพและมีมูลค่าสูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>2) แนวคิดพลังของผู้สูงอายุ</p> <p>พลังพลัง หรือ แอ็กทีฟ เอจิง (Active Aging) เป็นคำที่องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO, 2002) ได้นิยามไว้ว่าหมายถึง การเป็นผู้สูงอายุที่ปราศโรคและรวมถึงการมีความสามารถในการใช้ร่างกาย สรีระวิทยาจิตใจ และสังคม ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระบวนการชราที่เกิดขึ้น ให้ทำงานได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถทำอะไรก็ได้ตามสิทธิที่มีอยู่ มีชีวิตที่อิสระ มีชีวิตที่มีส่วนร่วม และทำได้สำเร็จด้วยตัวเอง (Self Fulfilment) พลังพลังเป็นแนวคิดที่แสดงถึงภาวะสมบูรณ์ของผู้สูงอายุ และเป็นเป้าหมายของคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุทั่วโลก โดยภาวะพลังพลังประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การคงไว้ซึ่งการมีสุขภาพดี (Health) สามารถจัดการดูแลสุขภาพตนเองได้ 2) การมีหลักประกันความมั่นคงปลอดภัย (Security) ทั้งทางร่างกาย สังคม การเงิน และ 3) การมีส่วนร่วมภายในครอบครัว ชุมชนและสังคม (Participation) ทั้งที่ก่อให้เกิดรายได้และที่ก่อคุณประโยชน์ที่ไม่ใช่ตัวเงิน ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุได้ทำคุณประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่นและส่วนรวม (ดวงเดือน รัตนยะมงคลกุล และคณะ, 2558)</p> <p>3) แนวคิดผู้สูงอายุ</p> <p>องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) และองค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 2009) ได้ให้นิยามของคำว่า “ผู้สูงอายุ (Elderly) หมายถึง บุคคลที่มีอายุตามปีปฏิทิน (Calendar age หรือ Chronological age) ตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป</p>	

องค์การสหประชาชาติ (UN) ได้นิยามว่า สังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นสัดส่วนเกินร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด หรือมีอายุ 65 ปีขึ้นไป เกินร้อยละ 7 ของประชากรทั้งหมด ถือว่าสังคมหรือประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) เมื่อสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มเป็นร้อยละ 20 และอายุ 65 ปีขึ้นไป เพิ่มเป็นร้อยละ 14 และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่ (Super-Aged-Society) เมื่อสังคมหรือประเทศนั้นมีสัดส่วนของประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป เกินร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด

ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ปี 2548 โดยขณะนั้นประเทศไทยมีประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป เท่ากับร้อยละ 10.4 ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป 11,627,130 คน คิดเป็นร้อยละ 17.57 (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2563) ซึ่งถูกจัดได้ว่ายังอยู่ในระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตามค่านิยามขององค์การสหประชาชาติ และคาดว่าประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่ในปี 2565

- 4) แนวคิดการบริหารงานโรงเรียนผู้สูงอายุกับงานสิ่งแวดล้อม
- 5) แนวคิดความร่วมมือเชิงพหุภาคี
- 6) แนวคิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม (Empowerment)
- 7) แนวคิดการยกระดับเศรษฐกิจสีเขียว
- 8) แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 9) แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย (นิยามเชิงปฏิบัติการ)

รูปแบบ (Model) หมายถึง โครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกัน โดยอาศัยคุณพลังของผู้สูงอายุในการจัดของเหลือใช้ และความร่วมมือของภาคีเครือข่าย เป็นตัวขับเคลื่อนสู่การยกระดับเศรษฐกิจสีเขียว

ของเหลือใช้ (Residuals) หมายถึง สิ่งของหรือวัตถุประเภทพลาสติก ผ้า และโลหะ ที่ผ่านการใช้งาน หรือเหลือจากความต้องการ ไม่มีความจำเป็นที่ต้องการจะใช้อีกต่อไป เช่น ขวดน้ำพลาสติก เศษผ้า หรือกระป๋องอลูมิเนียม เป็นต้น

การจัดการของเหลือใช้ (Residuals Management) หมายถึง การบวนการในการนำวัสดุหรือของเหลือใช้มาแปรรูปหรือเปลี่ยนสภาพ เปลี่ยนเป็นของใหม่หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณค่าและสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีก ด้วยแนวคิดการลดใช้ (Reduce) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) และการแปรรูป (Recycle) รวมถึงการพัฒนาเศษวัสดุอย่างสร้างสรรค์ (Upcycling)

ผู้สูงอายุ (Elderly) หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่อยู่ในภาวะพลัดพรากและเป็นนักเรียนอยู่ในโรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดนครนายก ใน พ.ศ. 2564 จำนวน 18 แห่ง จำนวน 956 คน

พลัดพราก (Active Aging) หมายถึง ศักยภาพของผู้สูงอายุที่สามารถดูแลตนเองได้ พึ่งตนเองได้ และทำในสิ่งที่ปรารถนาได้ตามศักยภาพของตน ทำประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม

โรงเรียนผู้สูงอายุ (Elderly School) หมายถึง สถานที่ที่มีการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป โดยการจัดตั้งของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ด้วยกิจกรรมที่ผู้สูงอายุสนใจ ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนครนายก จำนวน 18 แห่ง

	<p>ความร่วมมือ (Collaboration) หมายถึง การจัดระบบและกระบวนการในการทำงานร่วมกัน ระหว่างองค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่บริการของโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถใช้พลังในการจัดการของเหลือใช้ให้เกิดผลต่อเศรษฐกิจสีเขียว ภายใต้ข้อจำกัดของ องค์กรความรู้ เวลา งบประมาณ และอื่น ๆ</p> <p>พหุภาคี (Multilateral) หมายถึง กลุ่มหลายกลุ่มหรือองค์กรหลายองค์กร ที่เข้ามาร่วมมือกันส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วย พลังของผู้สูงอายุในเขตบริการของโรงเรียนผู้สูงอายุ บนหลักการของความเชื่อมั่นในศักยภาพขององค์กร ความเท่าเทียมกัน และ เสมอภาคกันในการแสดงความคิดเห็น และความร่วมมือที่มุ่งผลสู่ ความยั่งยืน และเชื่อในพลังความสามารถของผู้สูงอายุที่เชื่อว่าสามารถจัดการตนเองได้</p> <p>เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) หมายถึง เศรษฐกิจที่มุ่งเน้นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุพร้อมกับการดูแลสิ่งแวดล้อม และการลดใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลือง และ ลดมลพิษบนพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	
	<p>วิธีดำเนินการวิจัย</p> <p>การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Research Method) ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) เชิงปริมาณ (Quantitative Research Method) และเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อให้สามารถตอบปัญหาของการวิจัยได้อย่างครอบคลุมและถูกต้องตามวัตถุประสงค์ และกำหนดขั้นตอนการวิจัยไว้ 4 ระยะ ดังนี้</p> <p>ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาของเหลือใช้ในชุมชนภายใต้เขตบริการของโรงเรียนผู้สูงอายุ และสภาพการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุจัดการของเหลือใช้โดยโรงเรียนผู้สูงอายุ</p> <p>การศึกษาปัญหาของเหลือใช้ในชุมชนภายใต้เขตบริการของโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา ประเภท และปริมาณของเหลือใช้ในชุมชน และระบบการจัดการของเหลือใช้ในชุมชน ได้แก่ หน่วยงาน/กลุ่มที่ดำเนินการ และกระบวนการและวิธีการ (3Rs+1U) ได้แก่ ลดการเกิดของเหลือใช้ (Reduce) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) การแปรรูป (Recycle) และการพัฒนาเศษวัสดุอย่างสร้างสรรค์ (Upcycling) ใช้วิธีการสำรวจโดยการสัมภาษณ์รายบุคคล ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุของ จังหวัดนครนายก จำนวน 18 แห่ง ซึ่งมีจำนวนผู้สูงอายุในโรงเรียนทั้งหมด 956 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครนายก, 2564) กลุ่มตัวอย่างคือ ตัวแทนผู้สูงอายุที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากโรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดนครนายก จำนวน 18 แห่ง ๆ ละ 5 คน รวม 90 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นค่าความถี่และค่าร้อยละ</p> <p>การศึกษาสภาพการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุจัดการของเหลือใช้โดยโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อจัดการของเหลือใช้ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการของเหลือใช้ ผลผลิตและผลต่อเนื่องจากการจัดการของเหลือใช้ ความร่วมมือกับพหุภาคีในและนอกชุมชนในการส่งเสริม และ</p>	

แผนพัฒนาการส่งเสริมผู้สูงอายุให้จัดการของเหลือใช้ ใช้วิธีการสำรวจจากเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดนครนายก จำนวน 18 แห่ง ๆ ละ 1 คน รวม 18 คน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดนครนายก จำนวน 18 แห่ง ๆ ละ 1 คน รวม 18 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ประเด็นคำถามใช้เก็บข้อมูลจากเอกสาร และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นค่าความถี่และค่าร้อยละ

ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุในการใช้พณฑลั้งจัดการของเหลือใช้และแนวทางส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพณฑลั้งของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับ พหุภาคี

การศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุในการใช้พณฑลั้งจัดการของเหลือใช้สู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับ พหุภาคี เพื่อให้ได้ข้อมูล 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ในการใช้พณฑลั้งจัดการของเหลือใช้ ด้านกระบวนการและวิธีการจัดการของเหลือใช้ ด้านการจัดการผลผลิตจากของเหลือใช้สร้างเศรษฐกิจสีเขียว และด้านความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคีสู่ความยั่งยืน ใช้วิธีการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุของจังหวัดนครนายก จำนวน 18 แห่ง รวม 956 คน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุของจังหวัดนครนายก จำนวน 300 คน (คำนวณขนาดตัวอย่างโดย Taro Yamane ได้จำนวนตัวอย่าง 282 คน) เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การสุ่มตัวอย่างเป็นแบบการสุ่มอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความต้องการตามปัจจัยส่วนบุคคลโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นค่าความถี่และค่าร้อยละ

การศึกษาแนวทางส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพณฑลั้งของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับ พหุภาคี เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการของเหลือใช้สู่การสร้างเศรษฐกิจสีเขียว การส่งเสริมพณฑลั้งของผู้สูงอายุในการจัดการของเหลือใช้ การสร้างความร่วมมือของพหุภาคี และแผนพัฒนาการจัดการของเหลือใช้ด้วยพณฑลั้งของผู้สูงอายุโดยพหุภาคีให้ยั่งยืน ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วม โดยการจัดสนทนากลุ่ม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ตัวแทนผู้สูงอายุ ผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนผู้สูงอายุ และตัวแทนพหุภาคี ได้แก่ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานสิ่งแวดล้อม และสำนักงานสาธารณสุขหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ จำนวน 18 แห่ง กลุ่มตัวอย่างคือ ตัวแทนผู้สูงอายุของโรงเรียนผู้สูงอายุ แห่งละ 2 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ แห่งละ 1 คน และตัวแทนพหุภาคี 5-8 คน ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) แห่งละ 1 คน และตัวแทนหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานสิ่งแวดล้อม และสำนักงานสาธารณสุขหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่มาร่วมเป็นพหุภาคีแห่งละ 4-7 คน จำนวน 18 แห่ง ๆ ละ 8-11 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 144 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive

Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นค่าความถี่และค่าร้อยละ

ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุ เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี โดยใช้แนวคิดความร่วมมือ (Collaboration) และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม (Empowerment) ตามหลักการสิ่งแวดล้อมศึกษา และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

3.1 ขั้นร่างรูปแบบ ประกอบด้วย แนวคิด หลักการ เป้าหมาย กระบวนการ วิธีการ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง แผนงาน และโครงการ ใช้วิธีการจัดประชุมปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนผู้สูงอายุทั้ง 18 แห่ง ครั้งที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ตัวแทนผู้สูงอายุของโรงเรียนผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ และตัวแทนพหุภาคีในเขตบริการของโรงเรียนผู้สูงอายุ ทั้ง 18 แห่ง กลุ่มตัวอย่างคือ ตัวแทนผู้สูงอายุของโรงเรียนผู้สูงอายุทั้ง 18 แห่ง ๆ ละ 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ ทั้ง 18 แห่ง และตัวแทนพหุภาคี ทั้ง 18 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 60 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการประชุมคือประเด็นการประชุมร่างรูปแบบ และแบบบันทึกการประชุม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นค่าความถี่และค่าร้อยละ

3.2 ขั้นประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบ โดยนำรูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุ เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี ที่สร้างขึ้นมา ประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ ด้านการใช้พลังของผู้สูงอายุ ด้านการให้ความร่วมมือ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา และด้านเศรษฐกิจสีเขียว ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความสอดคล้องและเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบด้วยค่า IOC (Index of item objective congruence)

3.3 ขั้นปรับปรุงรูปแบบ ใช้การจัดประชุมปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนผู้สูงอายุทั้ง 18 แห่ง ครั้งที่ 2 ตามผลและข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเดียวกับกลุ่มที่ใช้สร้างรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นประเด็นการประชุมปรับปรุงรูปแบบ และแบบบันทึกการประชุม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นค่าความถี่และค่าร้อยละ

3.4 ขั้นปฏิบัติการตามรูปแบบ โดยนำรูปแบบที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปปฏิบัติการในโรงเรียนผู้สูงอายุและบันทึกการปฏิบัติการ ประชากรที่ใช้ในการศึกษามี 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 คือ ผู้สูงอายุในโรงเรียนที่เลือกปฏิบัติการตามรูปแบบ เป็นโรงเรียนนำร่อง 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง และของเทศบาล 1 แห่ง

กลุ่มที่ 2 คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครู 2 โรงเรียน

กลุ่มที่ 3 คือ ตัวแทนองค์กรพหุภาคีที่เข้าร่วมงาน อย่างน้อยโรงเรียนละ 5 หน่วยงาน รวมอย่างน้อย 10 หน่วยงาน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้สูงอายุในโรงเรียนนาร่อง 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนในการบริการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง และของเทศบาล 1 แห่ง ๆ ละ 40 คน รวม 80 คน

กลุ่มที่ 2 คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครูในโรงเรียนนาร่องทุกคน แห่งละ 3-6 คน รวม 6-12 คน

กลุ่มที่ 3 คือ ตัวแทนองค์กรพหุภาคีที่เข้าร่วมงานหน่วยละ 2 คน ได้แก่ ผู้บริหารองค์กร 1 คน และตัวแทนองค์กรที่ได้รับมอบหมาย 1 คน อย่างน้อยรวม 20 คน

การสุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบเจาะจงเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครู ตัวแทนหน่วยงานพหุภาคี และเลือกผู้สูงอายุที่อาสาสมัครเข้าร่วมโครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแผนงาน โครงการกิจกรรมที่เลือกปฏิบัติการนำร่อง และแบบบันทึกการปฏิบัติการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นค่าความถี่และค่าร้อยละ

ระยะที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ ด้วยพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุ กับพหุภาคี โดยเปรียบเทียบกิจกรรม จำนวนและประโยชน์ของผลผลิตจากการจัดการของเหลือใช้ที่ให้เกิดเศรษฐกิจสีเขียว ระหว่างก่อนและหลังการปฏิบัติการตามรูปแบบ ศึกษาผลด้านนวัตกรรมเชิงสังคมในความร่วมมือของพหุภาคีและนวัตกรรมเชิงกระบวนการในการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุ และประเมินความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการปฏิบัติการตามรูปแบบ และเปรียบเทียบระหว่างความพึงพอใจของผู้สูงอายุในโรงเรียน 2 แห่ง และผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครู ร่วมกับตัวแทนพหุภาคี ดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 เปรียบเทียบกิจกรรม จำนวนและประโยชน์ของผลผลิตจากการจัดการของเหลือใช้ที่ให้เกิดเศรษฐกิจสีเขียว ระหว่างก่อนและหลังการปฏิบัติการตามรูปแบบ ใช้การสำรวจจำนวนผลผลิต และประชุมประเมินแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนละ 1 ครั้ง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มเดียวกันกับกลุ่มที่เข้าร่วมปฏิบัติการของโรงเรียนผู้สูงอายุนาร่อง 2 แห่ง จำนวน 110 คน แบ่งเป็นแห่งละ 55 คน ดังนี้

1. ผู้สูงอายุในโรงเรียนนาร่อง 2 แห่ง ที่ร่วมปฏิบัติการทุกกิจกรรมและอาสาสมัครเข้าร่วม โรงเรียนละ 40 คน รวม 80 คน

2. ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครู ในโรงเรียนนาร่องทุกคน แห่งละ 5 คน รวม 10 คน

3. ตัวแทนองค์กรพหุภาคีที่เข้าร่วมงาน อย่างน้อยโรงเรียนละ 5 หน่วยงาน ๆ ละ 2 คน ได้แก่ ผู้บริหารองค์กร 1 คน ตัวแทนองค์กรที่ได้รับมอบหมาย 1 คน อย่างน้อยรวม 20 คน

ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสำรวจผลผลิตจากผู้สูงอายุ และแบบบันทึกการประชุม ประเมินแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นค่าความถี่และค่าร้อยละ

4.2 ประเมินผลด้านนวัตกรรมเชิงสังคมในความร่วมมือของพหุภาคีและนวัตกรรมเชิงกระบวนการในการจัดการของเหลือใช้ด้วยพลังของผู้สูงอายุ ใช้การประชุมประเมินแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนละ 1 ครั้ง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นกลุ่มเดียวกันกับกลุ่มที่เข้าร่วมปฏิบัติการของโรงเรียนผู้สูงอายุนาร่อง 2 แห่ง จำนวน 110 คน แบ่งเป็นแห่งละ 55 คน ดังนี้

	<p>1. ผู้สูงอายุในโรงเรียนนาร่อง 2 แห่ง ที่ร่วมปฏิบัติการทุกกิจกรรมและอาสาสมัครเข้าร่วม โรงเรียนละ 40 คน รวม 80 คน</p> <p>2. ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครู ในโรงเรียนนาร่องทุกคน แห่งละ 5 คน รวม 10 คน</p> <p>3. ตัวแทนองค์กรพหุภาคีที่เข้าร่วมงาน อย่างน้อยโรงเรียนละ 5 หน่วยงาน ๆ ละ 2 คน ได้แก่ ผู้บริหารองค์กร 1 คน ตัวแทนองค์กรที่ได้รับมอบหมาย 1 คน อย่างน้อยรวม 20 คน</p> <p>ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบบันทึกการประชุม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นค่าความถี่และค่าร้อยละ</p> <p>4.3 ประเมินความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการปฏิบัติการตามรูปแบบ โดยเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคล และเปรียบเทียบระหว่างความพึงพอใจของผู้สูงอายุในโรงเรียน 2 แห่ง และ ผอ.โรงเรียนและคณะครูร่วมกับตัวแทนพหุภาคี ใช้การประเมินโดยใช้การสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้สูงอายุในโรงเรียน ผู้สูงอายุที่ร่วมปฏิบัติการในโรงเรียนนาร่อง 2 แห่ง และตัวแทนองค์กรพหุภาคี กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สูงอายุที่ร่วมปฏิบัติการทุกกิจกรรมในโรงเรียนนาร่อง 2 แห่ง ๆ ละ 40 คน รวม 80 คน และตัวแทนองค์กรพหุภาคี ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครู 10 คน และตัวแทนพหุภาคี 20 คน รวม 30 คน ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบ่งความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และเปรียบเทียบความพึงพอใจตามปัจจัยส่วนบุคคลโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเปรียบเทียบระหว่างผู้สูงอายุในโรงเรียน 2 แห่งและตัวแทนพหุภาคีด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)</p>	
	<p>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ</p> <p>1. ต้ององค์ความรู้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วย พดพพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี ที่ใช้เผยแพร่ผ่านบทความวิชาการ และคู่มือเพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานที่หน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำไปใช้เรียนรู้ได้ต่อไป</p> <p>2. ได้ต้นแบบการสร้างเครือข่ายการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพดพพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี ที่ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ดำเนินการและขยายผลในพื้นที่อื่นให้กว้างขวางและเกิดผลต่อการพัฒนาประเทศได้ต่อไป</p> <p>3. ได้ต้นนวัตกรรมเชิงสังคมและเชิงกระบวนการในการสร้างเครือข่ายการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพดพพลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี รวมทั้งคู่มือและบทความวิชาการที่เป็นประโยชน์ในการต่อยอดการใช้งานสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้เกิดผลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป</p> <p>4. เกิดผลการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นทั้งความร่วมมือระหว่างครัวเรือน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคีอื่น ๆ รวมทั้งเพิ่มความสมดุลของสิ่งแวดล้อมทั้งดิน น้ำ และพืช ให้เป็นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมในชุมชนให้มั่นคง</p>	

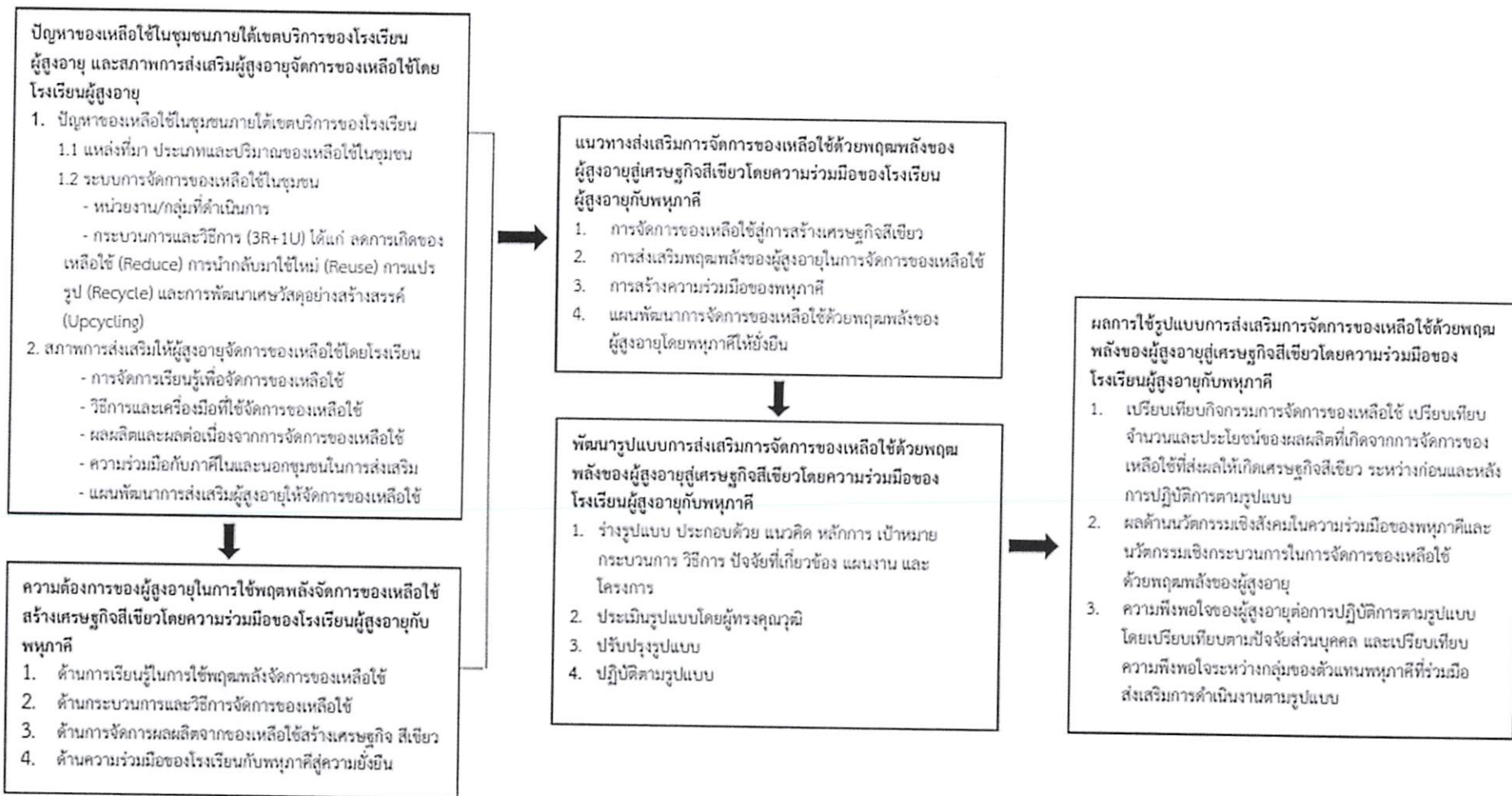
5. ได้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพดพหลังของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับ พหุภาคีที่เป็นประโยชน์ ต่อการนำไปกำหนดนโยบายในการจัดการพื้นที่สิ่งแวดล้อมและสังคม เศรษฐกิจของชุมชนโดยความร่วมมือของพหุภาคีทั้งภายในพื้นที่และนอกพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายสร้างเครือข่ายในการพัฒนาด้านอื่น ๆ ได้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2563). ข้อมูลสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศ. สืบค้นเมื่อ 26 กรกฎาคม 2564 จาก <https://thaimsw.pcd.go.th/report1.php?year=2563>
- กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงมหาดไทย. (2563). สถิติผู้สูงอายุประเทศไทย 77 จังหวัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563. สืบค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2564 จาก <https://www.dop.go.th/th/know/side/1/1/335>
- ดวงเดือน รัตนมวงคกุล และคณะ. (2558). ภาพสุขภาพของผู้สูงอายุผ่านมุมมองพดพหลังในชุมชน จังหวัดนครนายก. *Journal of Medicine and Health Sciences*, 22(2), 48-60.
- สุมาลี พุ่มภิญโญ และเสาวลักษณ์ กุ้เจริญประสิทธิ์. (2560). พฤติกรรมในการจัดการขยะของครัวเรือนตามแนวคิด 3Rs: กรณีศึกษาเทศบาลพระนครศรีอยุธยา. *วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม ปีที่ 13 ฉบับที่ 1/2560*.
- สุวารีย์ ศรีปุณณะ. (2562). สิ่งแวดล้อมศึกษากับการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี
- สำนักงานสถิติ จังหวัดนครนายก. *รายการข้อมูลสถิติทางการด้านสังคม : ผู้สูงอายุ* สืบค้นเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2556 จาก http://nknayok.nso.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=320:older092017&catid=84&Itemid=558
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครนายก. (2564). แบบสำรวจพื้นที่ที่มีการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุและมีการขับเคลื่อนต่อเนื่อง ปี พ.ศ. 2564 จังหวัดนครนายก. เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2564.
- Braungart, M., & McDonough, W. (2002). *Cradle to cradle: Remaking the way we make things* (2nd ed.). United Kingdom: Vintage books.
- Intrachooto, S. (2013). *Upcycling*. Pathumthani, Thailand: NSTDA.
- World Health Organization [WHO]. (2002). *Active Aging, a policy framework*. A contribution of the world health organization to the second united nation world assembly on aging, Madrid, Spain.
- World Health Organization. (2009). Definition of an older or elderly person: Proposed Working Definition of an Older Person in Africa for the MDS Project.

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

รูปแบบการส่งเสริมการจัดการของเหลือใช้ด้วยพฤติกรรมของผู้สูงอายุสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยความร่วมมือของโรงเรียนผู้สูงอายุกับพหุภาคี

ลิงชื่อ.....
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 วันที่ 8/5.21/64